

Årsrapport for
Dagligvaretilsynet
2023

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
DEL I. Leders beretning.....	3
DEL II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
Omtale av virksomheten og samfunnsoppdrag	6
Omtale av organisasjonen	7
Presentasjon av utvalgte hovedtall	8
DEL III. Aktiviteter og resultat i 2023.....	9
Bygge relasjoner til aktørene	9
Dialog og oppsøkende virksomhet	10
Lovendringer og lovarbeid	11
Handelsskikkansvarlig (HSA).....	11
Avtalemaler	12
Vern mot etterligninger § 9.....	12
Definisjon av egne merkevarer (EMV)	13
Innspill til rapporter om egne merkevarer og vertikal integrasjon	13
Usaklige innkjøpsbetingelser i verdikjeden	15
Seminar og møtevirksomhet	15
Undersøkelse om samarbeidsklimate 2023	16
Viktigste resultater fra undersøkelse om samarbeidsklimate 2023	17
Synlighet i media	20
DEL IV. Styring og kontroll i Dagligvaretilsynet	20
Desentralisert arbeid.....	20
Miljø, bærekraft og grønn omstilling	21
Arbeid med sikkerhet og beredskap	21
Lærlinger.....	22
Likestilling og mangfold.....	22
Konsulentbruk	22
DEL V. Vurdering av framtidutsikter	22
VI. Årsregnskap.....	24
Årsregnskap 2023 – Ledelseskommentarer	24
Formål.....	24
Bekreftelse.....	24

Vurdering av vesentlige forhold	24
Tilleggsopplysninger	25
Prinsippnote til årsregnskapet	26
Bevilgningsrapporteringen	27
Artskontorapporteringen	27
Regnskapsprinsipper – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).....	28
Åpningsbalanse.....	28
Transaksjonsbaserte inntekter	28
Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer	28
Kostnader	29
Pensjoner.....	29
Klassifisering og vurdering av anleggsmidler	29
Egenutvikling av programvare.....	30
Investeringer i aksjer og andeler	30
Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld	30
Beholdning av varer og driftsmateriell.....	30
Fordringer	30
Valuta	31
Statens kapital	31
Statlige rammebetingelser	31
Selvassurandørprinsippet.....	31
Statens konsernkontoordning.....	31
Årsregnskap tabeller	32

DEL I. Leders beretning

Dagligvarebransjen har også i 2023 stått høyt på den politiske dagsordenen, og Dagligvaretilsynet har vært involvert i ulike problemstillinger der det har vært naturlig. Tilsynet har bistått i oppfølgingen av regjeringens 10-punktsplan for dagligvarehandelen med innspill til både departement og virksomheter som har hatt utredningsoppdrag for regjeringen. Dette gjelder blant annet tema som kjedenes egne merkevarer (EMV) og arbeidet med forskrift mot usaklige forskjeller i innkjøpsvilkår i verdikjeden for mat og dagligvarer. Tilsynet har også utarbeidet hørings svar om forbud mot usaklig prisdiskriminering og innspill til definisjon av EMV.

Med bakgrunn i mye positiv respons på undersøkelsen om samarbeidsklima i dagligvarebransjen i 2022, ble det gjennomført en ny, tilsvarende undersøkelse i 2023. Hovedfunnene ble lagt frem i slutten av oktober på Dagligvareleverandørenes forening (DLF) sin bransjesamling, en samling der både leverandører og dagligvarekjeder er godt representert. En detaljert tabellrapport ble utarbeidet i etterkant. Undersøkelsene har resultert i svært mange verdifulle møter og diskusjoner med dagligvarekjeder, leverandører og en rekke ulike organisasjoner. Både resultatene og selve gjennomføringen av undersøkelsen har blitt nøye diskutert.

Resultatene fra undersøkelsen i 2023 viste flere forbedringer blant aktørene, men det er fortsatt et stort potensial for ytterligere forbedring. Samlet sett var det liten endring i leverandørenes oppfatning av kjedene når de vurderte om samarbeidet i all hovedsak er basert på redelighet, forutberegnelighet og lojalitet. Leverandørene mener fortsatt at Norgesgruppen kommer best ut av de tre største kjedene.

I undersøkelsen i 2023 ble det stilt flere utdypende spørsmål enn tidligere om opplevelsen av frykt og avtaler om Joint Marketing (JM - felles markedsføringsavtaler). Det er mange fra leverandørsiden som sier at de har opplevd alvorlig frykt. Det er kjedenes markeds makt som forklarer det meste av denne frykten. Undersøkelsen viste også at det er flere problemstillinger rundt JM som tilsynet ønsker å jobbe videre med i tiden fremover.

Gjennom 2023 har tilsynet deltatt med presentasjoner på mange ulike politiske og faglige debattmøter i regi av regjering, bransjeorganisasjoner og andre. Det har også blitt avholdt møter med andre etater det er naturlig å samarbeide med, som Forbrukerrådet og Konkurransetilsynet.

I 2023 fikk tilsynet fullført en lenge ønsket utvidelse av staben. Takket være regjeringens styrking av budsjetttrammen i 2023-budsjettet, fikk vi fra og med andre halvår endelig på plass en organisasjon på totalt 6 personer. Som tilfellet har vært tidligere, var det også denne gang utfordringer knyttet til rekruttering av personer med ønsket kompetanse til arbeidssted Porsgrunn.

Etter oppbyggingsårene i 2021 og 2022, forventet tilsynet en økning i antall innkommende saker. Forventningen har ikke blitt innfridd. I 2023 fikk vi kun 12 direkte og konkrete henvendelser som leverandører selv mente kunne ha relevans for lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden. De fleste av disse sakene ble løst uten at det var behov for at tilsynet tok opp saken med aktuell kjede. Dette gjaldt spesielt saker som hovedsakelig vedrørte kommersielle forhold som ikke reguleres av lov om god handelsskikk. Tre av sakene ble tatt videre med aktuell kjede. En sak vedrørende krav om betaling løste seg etter en rask dialog ved at kjeden frafalt kravet, mens en annen sak om kopiering ble løst etter flere måneder, ved at partene i fellesskap kom til enighet om å endre design. I denne saken ble det også gjennomført informasjonspålegg. Den tredje saken er fortsatt til behandling per mars 2024.

Tilsynet har dermed kunnet bruke mer tid på andre aktiviteter, som samarbeidsundersøkelsen og vurdering av tiltak som kan bidra til at det kan legges til rette for mer effektive forhandlinger.

Vi har blitt gjort kjent med at enkelte større leverandører på egenhånd har tatt opp saker direkte med aktuell kjede, uten å involvere tilsynet. En direkte og tett dialog mellom partene er alltid å foretrekke når det fører frem til gode, omforente løsninger.

Tilsynet har forsøkt å vurdere årsakene til at vi mottar et lite antall henvendelser.

Resultatene fra undersøkelsen tyder på at årsaken ikke er lav kjennskap til tilsynet og lov om god handelsskikk. På dette grunnlaget har vi forsøkt å finne ut om saksomfanget der ute er begrenset, eller om det finnes ulike former for barrierer ved å ta opp saker med tilsynet.

Fra og med andre halvår 2023 har tilsynet derfor intensivert oppsøkende virksomhet overfor leverandører, noe som har blitt godt mottatt. Vi tror at dette vil styrke leverandørenes kunnskap om lov om god handelsskikk generelt og Dagligvaretilsynets rolle spesielt, og ikke minst senke terskelen for å kontakte oss. I tillegg har det gitt tilsynet viktig informasjon om aktuelle problemstillinger som vi ønsker å jobbe videre med.

Tilsynet anser at samarbeidet med aktører på både leverandør- og kjedesiden fortsatt er godt. Vi anser også at vi har et tett og godt samarbeid med ulike interesseorganisasjoner som er involvert i dagligvarebransjen.

Dagligvaretilsynet utarbeidet i 2022 følgende visjon: «Norge skal ha en dagligvarebransje som er et forbilde for god handelsskikk i andre handelsbransjer». På veien dit trenger vi fortsatt mer hjelp fra aktørene.

Hvis din virksomhet har noe som bør diskuteres med oss, eller informasjon som du mener vi bør ha kunnskap om: **Fortell det til Dagligvaretilsynet!**

Porsgrunn, 14. mars 2024

Tor Erik Engebretsen
direktør

DEL II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdrag

Dagligvaretilsynet er et forvaltningsorgan, jf. lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden § 11 fjerde ledd, som er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Statsråden har det overordnede konstitusjonelle ansvaret for den administrative styringen og forvaltningen av Dagligvaretilsynet.

Dagligvaretilsynet ble opprettet med virkning fra 1. januar 2021, og er samlokalisert med Forbrukertilsynet i Porsgrunn. Virksomheten er bevilgningsfinansiert og underlagt statlig bevilgningsreglement og økonomiregelverk. Ansatte i Dagligvaretilsynet følger lover og regelverk for statsansatte. Dagligvaretilsynets samfunnsoppdrag er at tilsynet skal fremme redelighet, forutberegnelighet og lojalitet i kontraktsforhold mellom næringsdrivende i dagligvarebransjen. Dagligvaretilsynet skal i sitt virke ta særlig hensyn til forbrukernes interesser.

Myndighet, rolle og ansvarsområde

Dagligvaretilsynet skal håndheve lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden gjennom veiledning, pålegg og/eller vedtak. Dagligvaretilsynet skal legge vekt på hensynet til forbrukerne ved håndheving av loven. Gjennom håndhevingen av lov om god handelsskikk skal tilsynet legge til rette for effektive forhandlinger og kontrakter mellom dagligvareleverandører og -kjeder, for å bidra til mer samfunnsøkonomisk effektive løsninger. Konkurransen mellom dagligvarekjedene skal bidra til at de økonomiske fordelene kjedene oppnår gjennom mer effektive kontrakter med sine leverandører, videreføres til forbrukerne.

Dagligvaretilsynets rolle er blant annet å fremme forslag til løsninger og gi veiledning som kan bidra til at loven følges og konflikter blir løst. Dagligvaretilsynet skal aktivt formidle informasjon om tilsynets formål og virksomhet overfor aktørene i bransjen. Tilsynets informasjonsarbeid skal være målrettet og ressurseffektivt. Dagligvaretilsynets synlighet skal bidra til å senke terskelen for å kontakte tilsynet om mulige brudd på lov om god

handelsskikk. Tilsynets synlighet skal også bidra til å skape økt forståelse for lovens innhold, og fungere avskrekkende overfor mulige lovbrudd.

Tilsynet skal så langt som mulig påse at loven etterleves uten å ta i bruk sanksjonsmidlene som er hjemlet i loven. Dersom Dagligvaretilsynet ikke oppnår løsninger gjennom dialog og veiledning, har det myndighet til å gi påbud og forbud innenfor lovens rammer som anses nødvendige for å overholde lovens bestemmelser eller bestemmelser gitt i medhold av denne. Vedtak etter bestemmelsen kan blant annet omfatte pålegg om å utlevere informasjon og pålegge konkrete endringer i praksis for å øke etterlevelse av loven.

Omtale av organisasjonen

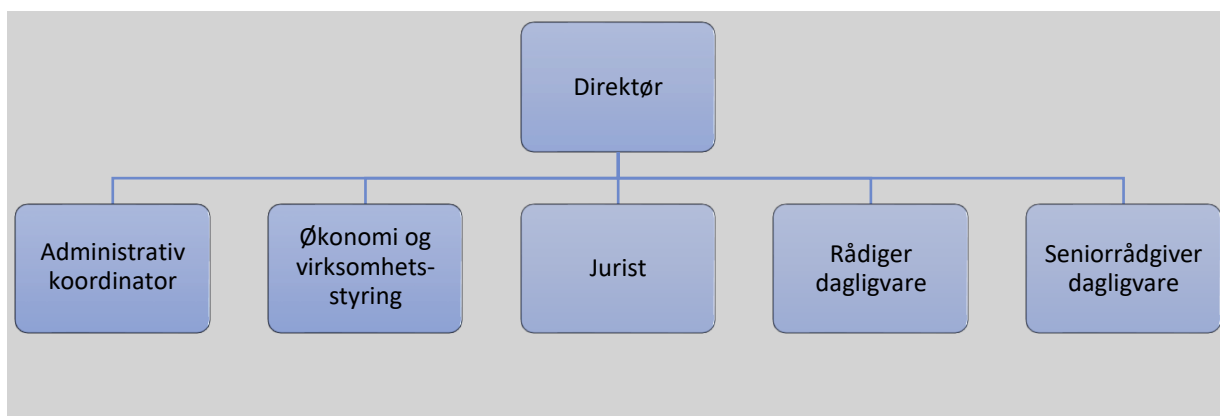
Dagligvaretilsynet er lokalisert i Porsgrunn, og hadde ved utgangen av 2023 totalt 6 fast ansatte. Tilsynet består av direktør, en jurist, to fagpersoner innen dagligvareområdet og to fagpersoner innen administrasjon og virksomhetsstyring.

I løpet av første halvår 2023 fikk Dagligvaretilsynet endelig rekruttert to fagpersoner innen dagligvareområdet. Tilsynet har behov for faglige medarbeidere med spesielt gode kunnskaper om forholdet mellom leverandører og kjeder i dagligvarebransjen, og rekruttering av denne kompetansen har vært svært vanskelig.

En større organisasjon har gitt nye utfordringer, blant annet med å oppnå en effektiv utnyttelse av ressursene slik at direktøren kan avlastes mer enn hva som har vært mulig tidligere. Opplæring og utstrakt bruk av fjernarbeid har vært viktige elementer i formingen av en ny organisasjon i 2023.

Det stilles like krav til virksomhetsstyring uansett etatens størrelse. Dagligvaretilsynet har erfart at med kun to personer som jobber innen hele det administrative området, er vi særlig sårbare ved fravær.

Dagligvaretilsynet hadde totalt 5,02 årsverk for hele 2023.

Dagligvaretilsynets organisasjonskart per 31.12.2023

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Dagligvaretilsynet hadde i 2023 fullmakt til å belaste Kap. 913, post 01 med driftsutgifter innenfor rammen av totalt kr. 9 900 000,-. Det ble i tillegg overført kr. 338 000,- fra 2022. Dagligvaretilsynet fikk tilført kr. 147 000,- etter vedtak Prop. 118 S samt kr. 241 000,- i lønnsjustering for 2023. Den totale tildelingen av midler til Dagligvaretilsynet for 2023 tilsvarte kr. 10 288 000,-, som skulle dekke virksomhetens lønns- og pensjonsutgifter og driftsutgifter.

Dagligvaretilsynet hadde en samlet utgift for 2023 på kr. 8 235 760,-, som gir et mindreforbruk på kr. 2 391 234,-, og en utnyttelsesgrad på 80 % av den totale tildelingen. Den vesentligste årsaken til mindreforbruket er manglende helårseffekt for to ansatte, tilsvarende 11 måneder med lønnskostnader.

Nøkkeltall fra årsregnskapet

Volumtall

Volumtall	2023
Antall møter med aktører, leverandører og kjeder	39
Antall faglige og politiske debattmøter	5
Antall seminar der Dagligvaretilsynet har deltatt med innlegg	11
Antall saker initiert av leverandører	12
- herav antall saker avklart med leverandør uten å ta det opp med kjede	7
- herav antall saker avklart i dialog mellom Dagligvaretilsynet og kjede	3
- herav antall saker fortsatt under arbeid etter 31.12.2023	1
Antall vedtak om informasjonspålegg	2
Andre vedtak	0

DEL III. Aktiviteter og resultat i 2023

Bygge relasjoner til aktørene

Hovedprioriteringen for Dagligvaretilsynet i 2023 var å videreutvikle operativ innsats overfor dagligvarebransjen på bakgrunn av erfaringer og vurderinger som tilsynet har tilegnet seg. Tilsynet har derfor fortsatt å prioritere dialog, synlighet og bygging av tillit blant aktørene i markedet. Det har blitt avholdt en rekke møter med de fem største kjedene og 21 leverandører i dagligvaremarkedet. I tillegg har det vært avholdt møter med de fleste interesseorganisasjoner med tilknytning til dagligvarebransjen.

Tilsynet vurderer at en god og fortrolig dialog er en forutsetning for å utvikle en god meglerrolle. Vi opplever fortsatt at flere aktører er tilbakeholdne med å ta opp saker med oss. Dette kan skyldes at de føler en frykt for eventuelle sanksjoner fra motparten, men også at de ønsker å adressere sakene direkte selv. Tilsynet vil derfor fortsette arbeidet med å redusere barrieren for å ta kontakt med oss.

Tilsynet mener at det er viktig å respektere aktørers ønske om konfidensiell rapportering og vern av kilder om forhold de helst ønsker å løse selv. Kunnskap om aktuelle saker som løses mellom partene eller saker som man ikke ønsker å ta videre, er uansett viktig for å gi tilsynet en akkumulert innsikt om problemstillinger i bransjen. Slike saker kan også være grunnlag for temaer som vi senere vil bruke aktivt i dialogen med dagligvarekjeder og leverandører. Gjentatte eksempler på sammenlignbare forhold gjør at saker kan adresseres generelt, uten å røpe kilder. Taushetsplikt og gjensidig tillit er avgjørende for at Dagligvaretilsynet skal lykkes.

Det er som oftest lett å oppnå kontakt og avholde møter med kjedene, men i noen tilfeller vurderer vi at responsen fra kjedesiden er for treg. I 2023 har vi hatt flest møter med REMA og NorgesGruppen fra kjedesiden. Disse kjedene viser villighet til å stille på møter på kort varsel og lytte til våre innspill, noe som er meget positivt. På leverandørsiden er det også enkelt å få avtalt møter, og både store og små leverandører stiller som oftest villige opp.

Siden tilsynet fortsatt har få innkommende henvendelser, har vi selv tatt økt initiativ til kontakt med bransjeaktørene. Vi har intensivert arbeidet med å avholde regelmessige kontaktmøter med aktørene i bransjen. Dette er viktig for bygge relasjon og tillit, i tillegg til å avdekke mulige brudd på lov om god handelsskikk. Vi har positiv erfaring med og gjensidig utbytte av møtene, både gjennom økt forståelse av lov om god handelsskikk og opplevde utfordringer med samarbeidsforhold i bransjen. Med tilsynets økte kapasitet innen dagligvareområdet vil vi kunne opprettholde omfattende ekstern møtevirkosomhet, inntil det eventuelt blir en vesentlig økning i antall innkommende henvendelser og saker.

Alle innkommende henvendelser har blitt fulgt opp raskt og effektivt selv om vi ikke nødvendigvis kan løse alle utfordringer, som noen ganger oppleves å være mer relatert til krevende kommersielle forhold enn til lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden.

Dialog og oppsøkende virksomhet

Dagligvaretilsynet har som lovfestet formål å løse saker ved dialog, informasjon og veiledning fremfor formelle saker og/eller vedtak.

I 2023 har tilsynet hatt få, men viktige forespørsler fra leverandører, som deretter har fått veiledning. Slik veiledning bidrar til å klargjøre intensjonene i loven og å løse saker. Det kan være alt fra større saker til enklere spørsmål, som kan adresseres og løses i en telefonsamtale. I andre halvdel av 2023 startet vi arbeidet med å lage en plan for å besøke et betydelig antall leverandører. Slik oppsøkende virksomhet innebærer at veiledningstakten økes i vesentlig grad.

Tilsynet har jevnlig statusmøter med juridisk ansvarlige i de respektive kjedene og jurister fra leverandørsiden, slik at eventuelle utfordringer partene har, kan løses ved dialog og på et så tidlig stadium som mulig. Dette er et pågående arbeid som også videreføres i 2024.

Lovendringer og lovarbeid

I 2023 har Dagligvaretilsynet foretatt en uoffisiell oversettelse av loven til engelsk, fordi flere av aktørene i bransjen er engelsktalende. Den engelske versjonen er publisert på lovdata og er dermed tilgjengelig for alle. Tilsynet har også vurdert behovet for endring av lov om god handelsskikk, sett i sammenheng med problemstillinger tilknyttet EMV og innspill til departementet om kartleggingen av EMV. Dette har resultert i dialogmøter med departementet og interne vurderinger av behovet for revisjon av enkelte lovbestemmelser, for å fremme intensjonen i forarbeidene til loven slik at samfunnsoppdraget vårt kan utføres best mulig.

De siste årene har det skjedd store strukturelle endringer innen storhusholdningsmarkedet. Derfor er det relevant å vurdere på nytt om storhusholdningsaktører bør omfattes av lovens virkeområde, uavhengig av om de er involvert i utsalgssteder med salg til forbrukere. Det er også relevant å vurdere erfaringer som våre naboland har med lovgivning relatert til handelsskikk, med utgangspunkt i EU-direktivet om Unfair Trading Practices (UTP).

Flere bransjeaktører har stilt spørsmål ved lovens virkeområde. Siden loven er ny, og dermed utformes av vår praksis, er det nyttig med intern opplæring og vurdering av lovens virkeområde. I ulike sammenhenger har vi poengtert at lovens virkeområde er ment for vertikale (ikke horisontale) relasjoner i verdikjeden.

Handelsskikkansvarlig (HSA)

Etter anmodning fra Dagligvaretilsynet har de tre største kjedene opprettet funksjonen handelsskikkansvarlig. Denne funksjonen skal være synlig internt i kjeden, og fremme fokus på god handelsskikk. Formålet er at funksjonen skal være et tilbud for leverandører til å adressere problem tilknyttet forhandlinger o.l. direkte med kjeden, men utenfor den regulære innkjøpsfunksjonen. Funksjonen skal også være en sparringspartner internt i kjeden for diskusjoner og vurderinger av mulige konflikter, og en lavterskel

leverandørkontakt ved gryende konflikter. HSA skal være en direktekontakt mellom Dagligvaretilsynet, kjede (innkjøp) og leverandør.

I 2023 har tilsynet hatt jevnlig oppfølging av HSA, men det er hittil ikke opprettet konkrete saker basert på funksjonen. Vi anser at det er behov for ytterligere tid for å kunne vurdere effekten av tiltaket. Funksjonen må gjøres bedre kjent i bransjen. Vi kjenner likevel til flere tilfeller der leverandører har kontaktet HSA for å avklare spørsmål.

Avtalemaler

I 2023 har tilsynet gjennomgått avtalemaler til de tre store kjedene. Dette er et dynamisk og kontinuerlig arbeid, som fortsetter i tiden fremover. Arbeidet innebærer å gjennomgå malene internt og ha særmøter med respektive kjeder for gjennomgang og vurdering av malene mot lov om god handelsskikk og tilsynets mandat. Vi har også gjennomgått avtalemaler for noen mindre kjeder.

Samarbeidsundersøkelsene for både 2022 og 2023 har vist at det er flere forhold knyttet til avtalene for Joint Marketing (JM) som må belyses. Vi har derfor startet arbeidet med å vurdere malene også for JM-avtaler. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Vern mot etterligninger § 9

Flere av henvendelsene fra leverandører i 2023 var tilknyttet forholdet til EMV og kopiering av leverandørens merkevarer. Tilsynet vil fortsatt ha fokus på dette fremover. Slike saker tar tid, da det oppstår både faktiske og rettslige problemstillinger som må løses. I dag finnes det ingen juridisk definisjon av EMV, og definisjonene som brukes i bransjen er nokså ulike.

I 2023 har tilsynet har bistått i en konkret sak som har blitt løst ved dialog.

Definisjon av egne merkevarer (EMV)

Regjeringen har utført et viktig arbeid med begreper og definisjoner gjennom utredningen til Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) og påfølgende høring.

I april 2023 inviterte næringsminister Jan Christian Vestre dagligvarebransjen til å gi innspill til SØAs forslag av 31. mars 2023 til definisjon av EMV. Dagligvaretilsynet leverte innspill til departementet i mai 2023.

Dagligvaretilsynet mener at de tre hovedformålene med en definisjon av EMV er statistikk, analyser og juridiske formål. Det er viktig at definisjonen får aksept i markedet, slik at den blir benyttet. Vi ser også behov for bedre definisjon av EMV i lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden § 9, om vern mot etterligninger. Dersom det skulle bli aktuelt med ytterligere regulering av EMV, vil det bli økt behov for en god definisjon av EMV i loven.

Det viktigste i en definisjon av EMV er etter vårt syn å kunne skille ut EMV fra resten av varekategoriene. Vi har pekt på at begrepet «Handelens tilknyttede varemerker» (TMV) bør klassifiseres som en variant av EMV. Vi har også foreslått enkelte justeringer i definisjonen av begrepene «Uavhengige varemerker» (UMV) og «Handelens egne varemerker» (EMV). Videre har vi pekt på at det kan være fornuftig å benytte en restkategori – varer som ikke er spesifiserte. Vi har også uttrykt at det bør åpnes for individuell totalvurdering ved tilfeller der det ikke er åpenbart hvilken kategori en vare tilhører.

Dersom man skal oppnå konsistens og stabilitet i definisjoner og utarbeidelse av EMV-statistikken, vil det være viktig med et godt vedlikehold fra en aktør som har tillit i bransjen. Dagligvaretilsynet har derfor uttrykt at vi kan påta oss en koordinerende rolle i arbeidet med å diskutere hvordan definisjoner og ønsker for statistikk kan vedlikeholdes.

Innspill til rapporter om egne merkevarer og vertikal integrasjon

I oktober 2023 sendte departementet anmodning om innspill fra Konkurransetilsynet og Dagligvaretilsynet til rapporter om EMV og vertikal integrasjon i dagligvarebransjen,

utarbeidet av SØA henholdsvis 4. august 2023 og 29. september 2023. Dagligvaretilsynet leverte innspill til departementet i november 2023.

Tilsynet støtter SØAs forslag om å fortsette en årlig kartlegging av de fire varemerkekategoriene som SØA har definert i sin rapport av 4. august 2023. Tilsynet har uttrykt at vi, med noen forbehold, vil kunne påta oss en slik oppgave.

Etter vår mening er det avgjørende at det er transparens og åpenhet rundt klassifisering av de ulike varemerkene. Derfor mener vi at en årlig undersøkelse blant annet bør inneholde en mest mulig komplett oversikt over alle varemerkene som inngår i de ulike kategoriene. Vi viser også til enkelte andre forhold rundt EMV, som vi mener er viktig å belyse i en slik årlig rapport.

Dagligvaretilsynet er enig i SØAs vurdering i rapport av 29. september 2023 om at eventuelle nye virkemidler rettet mot eventuelle utfordringer skapt av vertikal integrasjon og EMV, kun bør innføres dersom eksisterende virkemidler eller regelverk ikke er egnet til å håndtere disse. Det er imidlertid utfordrende for tilsynet å foreta en konkret vurdering av hvorvidt relevante bestemmelser i lov om god handelsskikk bør skjerpes, siden det ikke tydeliggjøres hvilke konkrete bestemmelser en slik skjerping bør gjelde.

Etter tilsynets vurdering er de konkrete bestemmelsene i lov om god handelsskikk, herunder krav på opplysninger, beskyttelse av partenes investeringer, skriftlighet og klarhet, ansvar for svinn og kundereklamasjoner, og delisting og oppsigelse, i seg selv tilstrekkelig klare. Vi anser at en eventuell endring av disse neppe vil gi effekt på problemstillinger knyttet til EMV og vertikal integrasjon, eller være gjenstand for særlige tvilstilfeller. Tilsynet kan videre ikke se at en [lovgivnings]tilnærming som EU-direktivet med Unfair Trading Practice (UTP) har, vil avbøte på problemstillingene rundt EMV og vertikal integrasjon.

Dagligvaretilsynet har i sitt innspill også benyttet anledningen til å nevne enkelte andre rettslige utfordringer i lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden.

Usaklige innkjøpsbetingelser i verdikjeden

I 2023 sendte departementet forslag til forskrift på høring, om forbud mot usaklige innkjøpsbetingelser i verdikjeden for mat og dagligvarer. Forslaget var en oppfølging av høringsnotatet av 2023.

Dagligvaretilsynet er usikker på hvorvidt en forskrift rettet mot prisdiskriminering kan bidra til å bedre konkurranseforholdene i dagligvaremarkedet, samt skape en bedret situasjon for sluttforbruker over tid. Til tross for at den foreslåtte forskriften er mindre inngripende enn forslaget av oktober 2023, mener vi at det fortsatt er fare for negative konsekvenser, selv om faren er mindre sammenlignet med forrige forslag.

Dagligvaretilsynet er positiv til at forskriften utvides til å også omfatte dagligvaregrossister. Etter vår vurdering er det imidlertid usikkerhet knyttet til hvilke aktører som vil dra nytte av forskriften. Vi mener videre at forskriften vil være utfordrende å håndheve i praksis.

Etter tilsynets vurdering er det viktig å få frem kunnskap om hvorfor enkelte tilgrensende aktører, som blant annet selger enkelte kategorier av dagligvarer, lykkes i markedet. Det er videre behov for faktabasert og reell kunnskap om hva som eventuelt må til for at en utenlandsk kjede skulle ønske å etablere seg i Norge.

Seminar og møtevirksomhet

I juni 2023 deltok Dagligvaretilsynet på et bransjeseminar i London, i regi av Grocery Code Adjudicator (GCA) i Storbritannia. Storbritannia regnes som landet i Europa med lengst erfaring når det gjelder Unfair Trading Practices (UTP). Det var derfor svært nyttig å ta del i deres erfaringer. Det ble også avholdt et påfølgende og svært informativt møte mellom GCA og Dagligvaretilsynet, der vi diskuterte ulike problemstillinger og lovgivning relatert til handelsskikk og Unfair Trading Practices (UTP) i Norge, England og EU.

I 2023 deltok tilsynet også på et digitalt seminar i regi av Lawschool, University of Oxford – «Evolving competition dynamics: The interface between competition policy, brands and retailers». Seminaret hadde mange interessante betraktninger om EMV.

Videre deltok tilsynet på et digitalt seminar i regi av Konkurrensvetket i Sverige – «Otillbörliga handelsmetoder i livsmedelskedjan». Dette var en nyttig gjennomgang av erfaringer med ny lovgivning i Sverige.

Det ble dessverre ikke arrangert et nordisk møte i 2023, men møtet som ble avholdt i 2022 har gitt nyttige kontakter og erfaringer som vi har hatt nytte av i vårt arbeid i Norge. Tilsynet håper at nordisk møte arrangeres i 2024.

I 2023 har Dagligvaretilsynet stilt opp på en lang rekke seminarer og eksterne arrangementer om ulike problemstillinger i dagligvaremarkedet, både i regi av interesseorganisasjoner, regjering, andre offentlige etater med flere. Vår terskel for å stille opp med presentasjoner, innlegg og diskusjoner i slike sammenhenger er svært lav.

Tilsynet har også deltatt med forelesning på media- og markedsføringsrettsdagen i regi av JUSKURS/advokatforeningen. Dette anser vi som et positivt bidrag for å fremme tilsynets virke blant fagressurser i bransjen.

Undersøkelse om samarbeidsklime 2023¹

Undersøkelsen om samarbeidsklime i dagligvarebransjen ble gjennomført for andre år på rad i 2023. Siden etableringen av tilsynet i 2021, har vi vært opptatt av å skaffe et optimalt faktagrunnlag for å kunne utføre samfunnsoppdraget på best mulig måte. Undersøkelsen er en svært viktig kilde til nødvendig kunnskap.

Norstat hadde ansvaret for gjennomføring av undersøkelsen i 2023. Feltarbeidet foregikk i perioden august-oktober, og ble avsluttet før oppstart av nye årsforhandlinger. De viktigste resultatene fra undersøkelsen ble presentert på DLFs bransjesamling i slutten av oktober 2023.

Presentasjonen er publisert på tilsynets nettside. Tabellrapporten, som er en fullstendig gjennomgang av alle resultater i tabellarisk form med kommentarer, ble utarbeidet i etterkant og er også publisert.

¹ Fullstendig rapport er tilgjengelig på <https://www.dagligvaretilsynet.no/om-dagligvaretilsynet>

Rapporten bør ikke betraktes som en sannhet om kompliserte tema, men heller som et utgangspunkt for samtaler omkring relevante tema knyttet til samarbeidsklime i dagligvarebransjen. Undersøkelsen for 2023 bygger i store trekk på undersøkelsen fra 2022, men en rekke spørsmål er fjernet og noen få nye er lagt til, blant annet for å få bedre kunnskap om tema som JM og frykt.

Det er fortsatt rom for forbedringer i måten en slik undersøkelse kan gjennomføres på. Vi hadde blant annet en målsetting om et vesentlig bedre og større faktisk utvalg i 2023 sammenlignet med 2022. På tross av en rekke tiltak for å oppnå dette, lyktes vi ikke like godt som forventet. Utvalget er likevel bedre enn i 2022. En gledelig nyhet er at Europris kunne rapporteres, men på grunn av et lite utvalg må resultatene for denne kjeden tolkes med varsomhet.

Vi hadde oppfølgingsmøter med aktører og organisasjoner i kjølvannet av undersøkelsen, og fortsetter dette arbeidet i tiden fremover. Vi håper på gode og produktive diskusjoner om alle sider av undersøkelsen. Det er også vårt håp at resultatene diskuteres grundig og bearbeides av aktørene selv, både i den enkelte bedrift og i deres organisasjoner.

Viktigste resultater fra undersøkelse om samarbeidsklime 2023

Som tabellen under viser, er det ingen store endringer blant de tre store kjedene. Norgesgruppen kommer fortsatt klart bedre ut enn Coop og REMA. Bunnpris (som har et innkjøpssamarbeid med Norgesgruppen), Oda (som har et innkjøpssamarbeid med REMA) og Europris er alle mindre kjeder som har svært ulike forretningsmodeller, og derfor er de verken enkle å sammenligne seg imellom eller i forhold til de tre store. Bunnpris og Oda kommer uansett bedre ut enn Europris på spørsmålet om samarbeidsklime, men det er viktig å ta med i betraktningen at utvalget for Europris er svært lite. Tallene er derfor mer usikre enn for de andre kjedene.

Leverandørene om kjeder 2023

Samarbeidet er i all hovedsak basert på redelighet, forutberegnelighet og lojalitet

	Norgesgr	Rema	Coop	Bunnpris	Oda	Europri
<*>No. of cases	179	92	93	74	56	47
Helt uenig	3%	7%	4%			9%
Ganske uenig	8%	21%	19%	4%	5%	15%
Verken enig eller uenig	10%	10%	9%	11%	11%	15%
Ganske enig	40%	39%	44%	37%	39%	38%
Helt enig	38%	23%	24%	37%	38%	19%
Vet ikke	1%	1%		12%	7%	4%
uenig	11 %	27 %	24 %	4 %	5 %	23 %
enig	78 %	62 %	68 %	73 %	77 %	57 %

Undersøkelsen avdekket at NorgesGruppen og Bunnpris kommer best ut når det gjelder å oppfylle leverandørenes forventninger til avtalte motytelser fra kjedene.

Undersøkelsen viser at forekomsten av manglende skriftlige avtaler er for stor, og det er for mye bruk av muntlige tilleggsavtaler. Både NorgesGruppen og Bunnpris kommer bedre ut enn resten av kjedene på dette punktet, men REMA har forbedret seg vesentlig fra 2022 hva gjelder skriftlighet.

Leverandørene mener at prisendringer generelt sett bør gjennomføres på en bedre måte, spesielt gjelder dette Coop. Når det gjelder JM, mener leverandørene at betalingen til de tre store kjedene ikke er i samsvar med tjenesten man får. Leverandørene er spesielt misfornøyde med gjennomføringen av JM i REMA og Oda.

Leverandørene mener at delisting kan være både uventet og mangle en saklig begrunnet forklaring, selv om kjedene stort sett synes å respektere frister for delisting.

Nesten 20 % av respondentene fra leverandørene sier at de har opplevd at en dagligvarekjede har etterlignet idéen eller merkevaren til leverandøren. Dette er imidlertid ikke tall som reflekteres i henvendelsene som Dagligvaretilsynet har mottatt i løpet av 2023.

Leverandører er ganske enige i at kjedene har fremsatt ord eller utført handlinger som har fremkalt alvorlig frykt. De som føler på denne frykten, mener at den hovedsakelig er et resultat av konkurransesituasjonen. Undersøkelsen belyste videre mulige faktorer som kan forklare frykt. Undersøkelsen viser uansett at det meste som oppleves som alvorlig frykt kan forklares med markedsrett, og ikke ulovlig atferd.

Etter presentasjonen på DLFs bransjesamling fikk tilsynet mange forespørsler om nærmere presentasjon og diskusjon av undersøkelsen. Dette er noe vi gjerne stiller opp på.

Undersøkelsen berører mange sentrale problemstillinger knyttet til samarbeidsklimaet i dagligvarebransjen, men forklarer ikke i detalj hvorfor. Vi håper at etterfølgende diskusjoner og videre arbeid med materialet kan bidra til både å grave videre i mulige forklaringer og ikke minst at aktørene iverksetter tiltak hver for seg og i fellesskap, som kan bidra til et bedre samarbeidsklima.

FRYKT: Lite har endret seg i bransjen siden i fjor, konkluderer Tor Erik Engebretsen, direktør i Dagligvaretilsynet. Foto: Lena-Christin Kalle/Nettavisen

Kilde: Nettavisen 19.10.2023

Synlighet i media

Ifølge nyhetsovervåkingstjenesten Retriever, ble Dagligvaretilsynet nevnt i 153 medieoppslag i 2023. De fleste ble skrevet i forbindelse med samarbeidsundersøkelsen og andre tema som omhandler etterligninger, egne merkevarer o.l.

Etter presentasjon av undersøkelsen på DLFs bransjesamling, ble det skrevet en del i media om opplevd frykt blant leverandører. Forklaringen, nemlig at det meste av frykten faktisk skyldes markedsmakt og ikke ulovlige handlinger, ble ikke viet like mye spalteplass. Det ble heller ikke skrevet om at frykten leverandører uttrykte for Norgesgruppen og REMA var nærmest uforandret fra 2022, og for Coops del viste en klar nedgang. Vi vil fortsatt jobbe aktivt mot mediene for å få frem relevant kunnskap om Dagligvaretilsynet, handelsskikk og tilhørende tema der vi har noe å formidle.

DEL IV. Styring og kontroll i Dagligvaretilsynet

Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter overordnede mål og styringsparametre for Dagligvaretilsynet på bakgrunn av dialog med virksomheten. Utgangspunktet for styringen er Dagligvaretilsynets tildelingsbrev og hovedinstruksen fra departementet. I 2023 ble det gjennomført to etatsstyringsmøter mellom Nærings- og fiskeridepartementet og Dagligvaretilsynet. I tillegg har Dagligvaretilsynet levert fire rapporter til departementet om status og fremdrift for tilsynet. Tilsynet har også levert en risikovurdering og oppdatert strategi.

Desentralisert arbeid

Dagligvaretilsynets seks ansatte er bosatt i Grenlandsområdet, Vestfold, Østfold og Oslo. Tilsynet benytter arbeid fra hjemmekontor i utstrakt grad. Dette hadde opprinnelse i pandemiperioden, da det ble hyppig bruk av interne digitale møter. Denne praksisen har tilsynet fortsatt i 2023 siden vi har gode erfaringer med denne måten å jobbe på, både med tanke på effektivitet og klimabesparelse. Tilsynet ønsker imidlertid å øke andelen fysiske møter noe i tiden fremover, siden organisasjonskultur er vanskelig å bygge digitalt.

De aller fleste aktørene på både leverandør- og kjedesiden er lokalisert i Oslo-området. Vår erfaring er at aktørene foretrekker å avholde fysiske møter i sine egne lokaler. Dette fungerer godt for tilsynet siden fagressursene på dagligvareområdet er bosatt i Oslo-området, men vi har også eksterne digitale møter med aktører når det passer.

Miljø, bærekraft og grønn omstilling

Siden tilsynet har benyttet desentralisert arbeid i utstrakt grad i 2023, har vi oppnådd redusert klimaavtrykk fra reisevirksomhet. Tilsynet har hatt seks flyreiser i løpet av 2023. Omfanget av innkjøp er begrenset gitt tilsynets størrelse og arbeidsform, men miljøvennlige alternativ velges i størst mulig grad. I 2023 har tilsynets ansatte vurdert jobbreiser mot et bærekrafts-, kostnads- og tidsperspektiv. Tilsynet oppfordrer ansatte til bruk av kollektivtransport fremfor bil når en totalvurdering av nevnte perspektiver tilsier at det er mulig.

Arbeid med sikkerhet og beredskap

I 2023 har Dagligvaretilsynet fortsatt arbeidet med å utarbeide en systematikk for sikkerhet og beredskap i virksomheten. Vi har en risikobasert tilnærming for digital sikkerhet, som lener seg tungt på samarbeid med anerkjente og godkjente leverandører og systemer som fungerer uavhengig av hverandre. Microsoft 365 utgjør kjernen i systemet. Alle avtaler er mellom Dagligvaretilsynet og den enkelte tjenesteleverandøren.

Dagligvaretilsynet har en enkel IKT-arkitektur og ingen egne servere. Våre IKT-systemer er basert på tre standardiserte plattformer som er uavhengige og helt adskilte fra hverandre. Alle plattformene er underlagt datasikkerhetsløsningen til hver enkelt tilbyder.

Tilsynet oversendte i 2023 en utredning til departementet om digital trygghet i tilsynet, og har således god kontroll og styring med informasjonssikkerhet i samsvar med relevante mål i nasjonal strategi for digital sikkerhet.

Lærlinger

Dagligvaretilsynet er en svært liten statlig virksomhet med et samlet årsverk på 5,02, og 2023 har vært det andre ordinære driftsåret. Basert på Dagligvaretilsynets størrelse og egenart, har det ikke vært mulig for tilsynet å tilby opplæring i nye lærefag for lærlinger.

Likestilling og mangfold

Tilsynets størrelse tilsier at det ikke er hensiktsmessig ressursbruk å utarbeide egne strategier og tiltak på området for likestilling og mangfold. Dagligvaretilsynet tilstreber likevel å oppfylle regjeringens målsettinger om likestilling og mangfold i rekrutteringsarbeidet. Tilsynet hadde 6 ansatte ved utgangen av 2023. Av disse er tre kvinner og tre menn. Én ansatt har utenlandsk opprinnelse.

Konsulentbruk

På områder der tilsynet ikke har hatt tilstrekkelig intern kompetanse, har det vært behov for å skaffe ekstern bistand. Dagligvaretilsynet har fått ekstern bistand til utarbeidelse av undersøkelse om samarbeidsklime i dagligvarebransjen, og gjennomgang av resultatet etter gjennomført undersøkelse. I tillegg har tilsynet hatt behov for ekstern juridisk bistand ved oversettelse av lov om god handelsskikk til engelsk, og annet juridisk arbeid.

Ut over dette har Dagligvaretilsynet hatt kontinuerlig fokus på å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å bruke interne ressurser og kompetanse.

Dagligvaretilsynet har ikke kjøpt konsulenttenester fra kommunikasjonsbransjen i 2023.

DEL V. Vurdering av framtidsutsikter

Problemstillinger knyttet til dagligvarehandelen har vært høyt oppe på den politiske dagsordenen i 2023. Det har også vært et økende fokus på dagligvarebransjen i media, særlig på de høye prisøkningene i bransjen og økende bruk av EMV. Vi forventer at begge tema fortsatt vil få stor oppmerksomhet i tiden fremover. Det finnes dessverre sjelden enkle løsninger på kompliserte problemer, men økt kunnskapsproduksjon om markedet er uansett

nyttig. Det samme gjelder kunnskap om de mange små aktørene i dagligvaremarkedet som faktisk lykkes.

Det blir spennende å følge den videre oppfølgingen av regjeringens 10-punktsplan for bedre utvalg og lavere priser i dagligvarehandelen. Dagligvaretilsynet ønsker å bidra med videre analyser på områder der det er behov og vi har kompetanse.

Undersøkelse om samarbeidsklime i dagligvarebransjen fikk god oppmerksomhet også i 2023. I første halvdel av 2024 vil vi fokusere på å presentere, diskutere og revidere undersøkelsen sammen med aktørene. Vi ser flere positive utviklingstrekk i undersøkelsen, som kan tyde på at bransjeaktørene bruker resultatene aktivt for å bidra til enda bedre samarbeidsklime og mer effektive forhandlinger.

Som følge av et begrenset antall saker som har blitt meldt til Dagligvaretilsynet, vil utadrettet virksomhet trappes opp i vesentlig grad fremover. Dette gjelder spesielt å oppsøke aktørene for å få kunnskap om deres utfordringer i dagligvarebransjen generelt, og om forhandlinger og handelsskikk spesielt.

I 2023 har vi mottatt noen henvendelser fra mindre leverandører (lokalmatprodusenter) som har hatt utfordringer med noen av kjedene. Disse tilfellene skyldtes primært uklare forventninger eller manglende tydelighet i kommunikasjon, ikke brudd på lov om god handelsskikk. Vi har også avdekket enkelte tilfeller av manglende skriftlighet i avtaler. Det er viktig at kjedene er bevisste om sitt ansvar ved den store skjevheten i størrelse, ressurser og kompetanse, særlig i samarbeidet med mindre (lokalmat)leverandører. Tilsynet vil vurdere å gjennomføre målrettede tiltak for veiledning om lov om god handelsskikk overfor mindre leverandører, i tillegg til at vi ønsker å tilegne oss mer kunnskap om deres utfordringer i dagligvaremarkedet generelt.

I samarbeidsundersøkelsen for 2023 ble det som tidligere nevnt avdekket at det bør settes fokus på blant annet JM-avtaler og hvilke ytelser og motytelser som er spesifisert i avtalene.

Vi planlegger derfor å øke kunnskapen om JM-avtaler, noe som kan bidra til at disse forhandlingene kan bli mer effektive. Dagligvaretilsynet vil ta initiativ for å undersøke om det er mulig å utvikle en generell veileder for JM-avtaler, som kan være til støtte i forhandlinger.

Videre vil tilsynet styrke samarbeidet med universiteter og forskningsmiljøer, og vi vurderer å utvikle et program for masterstipend rettet mot relevante tema i dagligvarebransjen.

VI. Årsregnskap

Årsregnskap 2023 – Ledelseskommmentarer

Formål

Dagligvaretilsynet ble opprettet i 2021, og er en offentlig etat som er administrativt underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Tilsynets hovedmål er å skape en dagligvarebransje som kjennetegnes av god handelsskikk, basert på redelighet, forutberegnelighet og lojalitet. Dagligvaretilsynet virksomhet er hjemlet i lov av 12. mars 2020 om god handelsskikk i dagligvarekjeden.

Dagligvaretilsynet er et ordinært forvaltningsorgan som fører regnskap etter statlige regnskapsstandarder (SRS) i samsvar med periodiseringsprinsippet. 2023 er det første året Dagligvaretilsynet avlegger årsregnskapet etter de statlige regnskapsstandardene (SRS). I tillegg rapporterer Dagligvaretilsynet til det sentrale statsregnskapet etter kontantprinsippet jf. Note A og note B.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet, og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet og i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS). Årsregnskapet gir et dekkende bilde av Dagligvaretilsynets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Dagligvaretilsynet hadde i 2023 fullmakt til å belaste Kap. 913, post 01 med driftsutgifter innenfor rammen av totalt kr. 9 900 000,-. Det ble i tillegg overført kr. 338 000,- fra 2022. Dagligvaretilsynet fikk tilført kr. 147 000,- etter vedtak Prop. 118 S samt kr. 241 000,- i

lønnsjustering for 2023. Årets tildelinger av midler til Dagligvaretilsynet for 2023 tilsvarte kr. 10 288 000,-.

Dagligvaretilsynet hadde en samlet utgift for 2023 på kr. 8 235 760,-, som gir et mindreforbruk på kr. 2 391 234,-, og en utnyttelsesgrad på 80 % av den totale tildelingen. Den viktigste årsaken til mindreforbruket er manglende helårseffekt på to ansatte tilsvarende 11 måneder med lønnskostnader.

Artskontorrapporteringen viser netto rapporterte utgifter til drift på kr. 8 206 637,- hvorav kr. 2 078 494,- er brukt til andre utbetalinger til drift som er en økning på kr. 264 862,- fra 2022.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter regnskapet for Dagligvaretilsynet.

Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2024, og er unntatt offentlig innsyn inntil Stortinget har fått Dokument 1 fra Riksrevisjonen. Revisjonsberetningen vil bli publisert på Dagligvaretilsynets nettsider så snart dokumentet er offentlig sammen med årsrapporten for 2023.

Porsgrunn, 14. mars 2024

Tor Erik Engebretsen
direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Dagligvaretilsynet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Dagligvaretilsynet tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap 2023.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke rapportert som en inntekt til statsregnskapet og derfor ikke vist som inntekt i artskontorrapporteringen.

Regnskapsprinsipper – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er immaterielle eiendeler og varige driftsmidler verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Finansielle anleggsmidler er verdsatt til virkelig verdi.

Gjenanskaffelsesverdi for en eiendel er det beløp det vil koste dersom eiendelen skulle anskaffes i dag, vurdert til samme kvalitet, standard og funksjonalitet som eksisterende eiendel. Omløpsmidler er verdsatt til gjenanskaffelsesverdi eller virkelig verdi. Kortsiktig gjeld er verdsatt til pålydende.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Bruttobudsjetterte virksomheter har en forenklet praktisering av prinsippet om motsatt sammenstilling ved at inntekt fra bevilgninger beregnes som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og

overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, kostnadsføres i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Virksomheten resultatfører arbeidsgiverandel av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er à jour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Dagligvaretilsynet har ikke kjøpt bistand til egenutvikling av programvare.

Investeringer i aksjer og andeler

Dagligvaretilsynet har ikke aksjer eller andeler.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Kundefordringene består av relativt få fordringer. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene, men vil bli vurdert til en andel av samlede fordringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld, og fremgår i regnskapslinjen for avregninger i balanseoppstillingen. Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen avregnet med statskassen.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Virksomhet: **Dagligvaretilsynet**

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
0913	Driftsutgifter	01	Dagligvaretilsynet, driftsutgifter		10 627 000	8 235 766	2 391 234
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	1	Nettoordning for mva i staten		0	233 141	
<i>Sum utgiftsført</i>					<i>10 627 000</i>	<i>8 468 907</i>	

Inntektskapittel **Kapittelnavn** **Post** **Posttekst** **Samlet tildeling**** **Regnskap 2023** **Merinntekt og mindreinntekt(-)**

5309	Tilfeldige inntekter	29	Tilfeldige inntekter	0	8 363	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	792 620	
<i>Sum inntektsført</i>					<i>0</i>	<i>800 983</i>

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

Kapitalkontoer					7 667 924	
709447	Endring i mellomværende med statskassen				-53 680	
<i>Sum rapportert</i>					<i>7 614 244</i>	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

709447	Mellomværende med statskassen	2023	2022	Endring
		-356 591	-302 911	-53 680

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
91 301	339 000	10 288 000	10 627 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
91 301		2 391 234		2 391 234				2 391 234	[5% av årets tildeling i note A]	514 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler*

Kapittel og post	Merinntekt og mindreinntekt (-)	Inntektsført av andre iht. avgitte belastningsfullma- kter (+)	Merinntekt og mindreinntekt (-) etter avgitte belastningsfullmak- ter
			0
			0
			0

* Denne delen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

For 2023 fikk Dagligvaretilsynet totalt budsjettvedtak på kapittel 913 post 01 totalt 10 288 000kr. I henhold til bevilgningsrapporteringen hadde tilsynet en mindreutgift på 2 391 234kr, 5 % av tildelingen for 2023 som er mulig å få overført til 2024, tilsvarende 514 000kr for Dagligvaretilsynet.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	6 128 143	4 539 925
Andre utbetalinger til drift	2 078 494	1 813 632
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	8 206 637	6 353 557
Netto rapporterte driftsutgifter	8 206 637	6 353 557
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	29 129	54 343
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	29 129	54 343
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	29 129	54 343
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*		
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler**		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	8 363	5 215
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	792 620	554 392
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	233 141	195 416
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	-567 842	-364 191
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	7 667 924	6 043 709
Oversikt over mellomværende med statskassen***		
Eiendeler og gjeld	31.12.2023	31.12.2022
Fordringer på ansatte	13 000	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-264 368	-163 105
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****	-105 223	-73 658
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	0	-91
Sum mellomværende med statskassen	-356 591	-236 854

Resultatregnskap

	Note	31.12.2023
Driftsinntekter		
Inntekt fra bevilgninger	1	8 654 496
<i>Sum driftsinntekter</i>		8 654 496
Driftskostnader		
Lønnskostnader	2	6 431 939
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	35 809
Andre driftskostnader	5	2 186 747
<i>Sum driftskostnader</i>		8 654 496
Driftsresultat		0
Finansinntekter og finanskostnader		
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		0
Resultat av periodens aktiviteter		0
Avregninger og disponeringer		
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0

Balanse

	Note	31.12.2023	01.01.2023
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	32 083	43 083
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		32 083	43 083
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	95 087	90 767
<i>Sum varige driftsmidler</i>		95 087	90 767
III Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		127 170	133 851
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Andre fordringer	7	132 981	86 115
<i>Sum fordringer</i>		132 981	86 115
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		0	0
Sum omløpsmidler		132 981	86 115
Sum eiendeler drift		260 152	219 966
IV Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			
<i>Sum fordringer vedr. innkrevingsvirksomhet og andre overføringer</i>		0	0
Sum eiendeler		260 152	219 966

Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2023	01.01.2023
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapskapital			
Sum virksomhetskapskapital		0	0
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	6	-1 192 628	-689 267
Sum avregninger		-1 192 628	-689 267
Sum statens kapital		-1 192 628	-689 267
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Sum avsetninger for langsiktige forpliktelser		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		274 148	83 861
Skyldig skattetrekk		264 368	163 105
Skyldige offentlige avgifter		110 812	81 479
Avsatte feriepenger		565 216	383 649
Annen kortsiktig gjeld	8	238 236	197 139
Sum kortsiktig gjeld		1 452 780	909 233
Sum gjeld		1 452 780	909 233
Sum statens kapital og gjeld drift		260 152	219 966
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		260 152	219 966

Note 1 Driftsinntekter

31.12.2023

Inntekt fra bevilgninger*

Inntekt fra bevilgninger

8 654 496

Sum inntekt fra bevilgninger

8 654 496

*Etter de statlige regnskapsstandardene beregnes inntekt fra bevilgninger for bruttobudsjetterte virksomheter som differansen mellom periodens kostnader og opptjente transaksjonsbaserte inntekter og eventuelle inntekter fra tilskudd og overføringer til virksomheten. En konsekvens av dette er at resultat av periodens aktiviteter blir null.

For informasjon om mottatte bevilgninger se oppstilling av bevilgningsrapportering.

Inntekt fra tilskudd og overføringer

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer

0

Inntekt fra gebyrer

Sum inntekt fra gebyrer

0

Salgs- og leieinntekter

Sum salgs- og leieinntekter

0

Andre driftsinntekter

Sum andre driftsinntekter

0

Sum driftsinntekter

8 654 496

Note 2 Lønnskostnader

31.12.2023

Lønn	4 501 585
Feriepenger	557 393
Arbeidsgiveravgift	821 953
Pensjonskostnader*	451 285
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-) **	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 146
Andre ytelser	104 869
Sum lønnskostnader	6 431 939

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023, 14,1 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremiem/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). Dette inkluderer en medlemsandel på 2 % av pensjonsgrunnlaget.

** Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Programva re og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	55 000	0	55 000
Tilgang i året	0	0	0
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i året	0	0	0
<i>Anskaffelseskost</i>	<i>55 000</i>	<i>0</i>	<i>55 000</i>
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	11 917	0	11 917
Ordinære avskrivninger i året	11 000	0	11 000
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2023	32 083	0	32 083

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen avskrivning	
Avhendelse av immaterielle eiendeler i 2023:			
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Note 4 Varige driftsmidler

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktoy o.l.	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	0	0	0	114 336	0	0	114 336
Tilgang i året	0	0	0	29 129	0	0	29 129
Avgang anskaffelseskost i året (-)	0	0	0	0	0	0	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe i år	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost	0	0	0	143 465	0	0	143 465
Akkumulerte nedskrivninger 01.01	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger i året	0	0	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	0	0	0	23 569	0	0	23 569
Ordinære avskrivninger i året	0	0	0	24 809	0	0	24 809
Akkumulerte avskrivninger avgang i året (-)	0	0	0	0	0	0	0
Balansført verdi 31.12.2023	0	0	0	95 087	0	0	95 087

Avskrivningssatser (levetider)	10-60 år		Virksomhets-spesifikt	
	Ingen avskrivning	dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt
Avhendelse av varige driftsmidler i 2023:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0
- Bokført verdi avhendte anleggsmidler	0	0	0	0
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0

Note 5 Andre driftskostnader

31.12.2023

Husleie	313 164
Mindre utstyrsanskaffelser	106 507
Kjøp av konsulent tjenester	199 703
Kjøp av andre fremmede tjenester	1 204 060
Reiser og diett	103 277
Øvrige driftskostnader	260 037
Sum andre driftskostnader	2 186 747

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet

Type eiendel

	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verkøyt og lignende		Infrastruktur eiendeler	Sum
Varighet inntil 1 år							0
Varighet 1-5 år							0
Varighet over 5 år							0
Kostnadsført leiebetaling for perioden		0	0	0	0	0	0

Virksomheten har husleieavtale med varighet på X år på rapporteringstidspunktet. Årlig husleiekostnad er kroner X.

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

Gjenværende varighet

Type eiendel

	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verkøyt og lignende		Infrastruktur eiendeler	Sum
Varighet inntil 1 år				300 000			300 000
Varighet 1-5 år		1 200 000					1 200 000
Varighet over 5 år							0
Kostnadsført leiebetaling for perioden		0	1 200 000	0	300 000	0	1 500 000

Virksomheten har husleieavtale med varighet på 5 år på rapporteringstidspunktet. Årlig husleiekostnad er kroner 1 200 000.

Virksomheten leier kopimaskiner med varighet på 1 år på rapporteringstidspunktet. Årlig leiekostnad er kroner 300 000.

Note 6 Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Forklaring til at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen (kongruensavvik)

	31.12.2023	01.01.2023	Endring*
Avregnet med statskassen i balansen	-1 192 628	-689 267	-503 361

Bakgrunnen for at periodens resultat ikke er lik endring i avregnet med statskassen i balansen for bruttobudsjetterte virksomheter er at konsernkontoene i Norges Bank inngår som en del av avregnet med statskassen i balansen. I tillegg hensyntas enkelte transaksjoner som ikke er knyttet til virksomhetens drift og transaksjoner som ikke medfører ut- eller innbetaling. Nedenfor vises de ulike postene som er grunnen til at endring i avregnet med statskassen i balansen ikke er lik periodens resultat.

Endring i avregnet med statskassen

<i>Konsernkontoer i Norges Bank</i>			
- Konsernkonto inn- og utbetaling			-7 614 244
Netto trekk konsernkonto			-7 614 244
<i>Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomheten drift (er gjennomstrømningsposter)</i>			
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer			0
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer			0
<i>Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen</i>			
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991)			8 654 496
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)			-800 983
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)			264 093
<i>Andre avstemmingsposter</i>			
Spesifikasjon av andre avstemmingsposter			0
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>			503 361
<i>Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen</i>			0
Sum endring i avregnet med statskassen *			503 361

*Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med periodens endring ovenfor.

Note 6B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023	31.12.2023	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	32 083		32 083
Varige driftsmidler	95 087		95 087
<i>Sum</i>	<i>127 170</i>	<i>0</i>	<i>127 170</i>
Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler			
Andre fordringer	132 981	13 000	119 981
<i>Sum</i>	<i>132 981</i>	<i>13 000</i>	<i>119 981</i>
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-274 148	0	-274 148
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-264 368	-264 368	0
Skyldige offentlige avgifter	-110 812	0	-110 812
Avsatte feriepenger	-565 216	0	-565 216
Annen kortsiktig gjeld	-238 236	-105 223	-133 013
<i>Sum</i>	<i>-1 452 780</i>	<i>-369 591</i>	<i>-1 083 189</i>
Sum	-1 192 628	-356 591	-836 037

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

Note 7 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2023	01.01.2023
Forskuddsbetalt lønn	13 000	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	112 000	83 280
Andre fordringer	7 981	2 835
Sum andre kortsiktige fordringer	132 981	86 115

Note 8 Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2023	01.01.2023
Annen gjeld til ansatte	238 236	197 048
Avstemningsdifferanser ved rapportering til statsregnskapet	0	91
Sum annen kortsiktig gjeld	238 236	197 139

www.dagligvaretilsynet.no

Porselensveien 32, 3920 Porsgrunn

+47 400 20 444

post@dagligvaretilsynet.no

